BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 12 april 1994

betreffende steun die Duitsland voornemens is te verlenen aan de staalonderneming Sächsische Edelstahlwerke GmbH, te Freital, Saksen

(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)

(94/260/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, inzonderheid op artikel 95, eerste en tweede alinea,

Na raadpleging van het Raadgevend Comité en met de eenparige instemming van de Raad,

Overwegende hetgeen volgt:

I

De staalindustrie in de Gemeenschap maakt op het ogenblik haar moeilijkste periode sinds de eerste helft van de jaren tachtig door. Dit is te wijten aan de algemene conjunctuurvertraging, die aanzienlijke gevolgen heeft gehad voor de industrie in het algemeen en voor de staalindustrie in het bijzonder, hetgeen heeft geleid tot een ernstig onevenwicht tussen vraag en aanbod, gepaard gaande met het ineenstorten van de prijzen. Bovendien is de internationale markt over het algemeen zwak geweest, bestaat er importdruk en is een handelsgeschil met de Verenigde Staten van Amerika gerezen, dat gevolgen heeft gehad voor een aanzienlijk deel van de EG-export naar die markt. Door al deze factoren te zamen is de financiële situatie van bijna alle staalondernemingen in de Gemeenschap verslechterd.

II

Op 18 januari 1993 heeft Duitsland bij de Commissie het voornemen aangemeld van de Treuhandanstalt, een openbare instelling die is belast met de privatisering van de overheidsbedrijven in de voormalige Duitse Democratische Republiek, steun te verlenen aan de staalonderneming Sächsische Edelstahlwerke GmbH, te Freital, Saksen, hierna „SEW Freital" genoemd, in het kader van de privatisering van deze onderneming, en heeft Duitsland een verzoek om toepassing van artikel 95 van het Verdrag ingediend met betrekking tot de steunmaatregelen waarvoor niet op grond van Beschikking nr. 3855/91/EGKS [1], (hierna de „Staalsteuncode" genoemd) goedkeuring kan worden verleend.

De betrokken onderneming werd in de 19e eeuw opgericht en is sinds de Duitse economische, monetaire en sociale eenmaking in juni 1990 in handen van de Treuhandanstalt. De onderneming werd bij wege van een open en niet aan voorafgaande voorwaarden gebonden biedingsprocedure te koop aangeboden. Vijf ondernemingen toonden belangstelling voor een overname van SEW Freital. Na besprekingen tussen de Treuhandanstalt en deze vijf gegadigden werden tot oktober 1992 met drie van hen concrete onderhandelingen over een overname gevoerd. En van deze drie trok in augustus 1992 zijn bod in, en van het voorstel van een tweede werd bevonden dat het niet door een degelijk financieel plan werd ondersteund. De particuliere Westduitse onderneming Boschgotthardsthütte O. Breyer GmbH, hierna „BGH" genoemd, bleef als enige bieder over. De koopovereenkomst werd in december 1992 ondertekend, onder meer onder voorbehoud van goedkeuring door de Commissie. Door deze overeenkomst is SEW Freital overgenomen door SEW Edelstahl GmbH & Co Holding, die volledig in handen van BGH is.

Het plan van de koper voorziet in een vermindering van de warmwalscapaciteit van de onderneming met ten minste 160 000 ton per jaar (47 %) en een vermindering van de ruwstaalcapaciteit met 100 000 ton per jaar (33 %), vergeleken met de situatie op 1 juli 1990. De onderneming zal alle bestaande warmwalsinstallaties sluiten en ze vervangen door een staafstaalwalsstraat met een capaciteit van 180 000 ton per jaar, waarvan een gedeelte kosteloos door BGH aan de onderneming ter beschikking wordt gesteld. Zij zal al haar overblijvende ruwstaalinstallaties sluiten en ze vervangen door een elektrovlamboogoven met een capaciteit van 200 000 ton per jaar. De capaciteitsvermindering zal gepaard gaan met een aanzienlijke personeelsinkrimping met 49 %.

De privatiseringsbepalingen behelzen steunelementen die onverenigbaar zijn met het Verdrag en met het bepaalde in de Staalsteuncode. Volgens de ramingen van de Commissie is met deze steun een maximumbedrag van 274 miljoen DM gemoeid, qua bestemming als volgt samengesteld:

— een maximumbedrag van 34 miljoen DM is toegekend om sociale lasten in verband met de afvloeiing van 1 056 van de 2 166 werknemers te dekken;

— een maximumbedrag van 189 miljoen DM is bestemd om de tot de privatisering geaccumuleerde schulden te dekken;

— een maximumbedrag van 42 miljoen DM dat de Treuhandanstalt aan de onderneming zal verstrekken voor reparatie en onderhoud van de installaties;

[1] PB nr. L 362 van 31. 12. 1991, blz. 57.

— een door de Treuhandanstalt te verstrekken maximumbedrag van 9 miljoen DM als garantie op de waarde van bepaalde activa.

Voor bijkomende investeringssteun tot een maximumbedrag van 47,8 miljoen DM, een fiscale tegemoetkoming van 12,8 miljoen DM en een 80 %-garantie ter zake van de leningen ten bedrage van 100,8 miljoen DM voor investeringen heeft de Commissie op grond van de Staatssteuncode goedkeuring verleend.

III

De Commissie acht het herstructureringsplan waarop de koopovereenkomst is gebaseerd, levensvatbaar, omdat een particuliere investeerder met ervaring in de staalsector bereid is een aanzienlijk bedrag aan eigen kapitaal te riskeren. De investeerder, gekozen na een open en niet aan voorafgaande voorwaarden gebonden biedingsprocedure, heeft blijk gegeven van zijn bereidheid het risico inzake de toekomstige levensvatbaarheid van de onderneming op zich te nemen, zonder andere steun boven die genoemd in de koopovereenkomst.

IV

De uiterst moeilijke situatie op de EG-staalmarkt heeft in verscheidene Lid-Staten, waaronder Duitsland, de sector in gevaar gebracht. De doelstelling de staalindustrie op het grondgebied van de voormalige Duitse Democratische Republiek een gezonde en economisch levensvatbare structuur te geven, draagt bij tot het verwezenlijken van de met name in de artikelen 2 en 3 vervatte doelstellingen van het Verdrag. De Commissie is van oordeel dat de door Duitsland voorgenomen maatregelen inzake financiële ondersteuning door de overheid noodzakelijk zijn om deze doelstellingen te verwezenlijken. De Commissie staat derhalve voor een situatie die in het Verdrag niet is geregeld. Onder deze uitzonderlijke omstandigheden moet een beroep worden gedaan op artikel 95, eerste alinea, van het Verdrag, opdat de Gemeenschap de in de inleidende artikelen van het Verdrag vervatte doelstellingen kan nastreven.

Het is echter tevens van essentieel belang te waarborgen dat de goedgekeurde steun tot het absoluut noodzakelijke beperkt blijft en de voorwaarden waaronder het handelsverkeer in de Gemeenschap plaatsvindt niet zodanig verandert dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad, met name gezien de huidige moeilijkheden op de EG-staalmarkt. Het is dan ook belangrijk dat als tegenwicht passende maatregelen worden genomen die in verhouding staan tot de omvang van de bij wijze van uitzondering goedgekeurde steun, zodat een belangrijke bijdrage wordt geleverd tot de in de sector noodzakelijke structurele aanpassing.

V

Wat de in het plan voorziene capaciteitsverminderingen betreft, is het noodzakelijk als eis te stellen dat alle sluitingen reëel en onomkeerbaar zijn, zodat de betrokken capaciteit niet langer op de communautaire staalmarkt drukt. Bijgevolg moeten de gesloten installaties worden verschroot of worden verkocht voor gebruik buiten Europa. Voorts mag, om een reëel effect op lange termijn op het stuk van de vermindering van het huidige onevenwicht tussen vraag en aanbod op de EG-staalmarkt te waarborgen, gedurende ten minste vijf jaar vanaf de datum van de laatste opheffing van capaciteit of, indien deze later valt, de datum van de laatste uitkering van steun voor investeringen onder het plan de overblijvende capaciteit voor ruwstaal en warmgewalste eindprodukten onder het gestemde herstructureringsplan niet worden verhoogd, tenzij als gevolg van een verbetering van de produktiviteit. Het is ook van essentieel belang dat het in het herstructureringsplan opgenomen tijdschema van de sluitingen wordt nageleefd.

VI

Het is niet alleen noodzakelijk gedurende de volledige herstructureringsperiode te waarborgen dat de goedgekeurde steun de onderneming in staat stelt opnieuw levensvatbaar te worden, de steun moet ook tot het strikt noodzakelijke bedrag beperkt blijven. In dit verband moet ook worden gewaarborgd dat de onderneming niet als gevolg van de financiële herstructeringsmaatregelen een oneerlijk voordeel ten opzichte van andere ondernemingen in de sector verkijgt, doordat bij het begin haar netto financiële lasten minder bedragen dan 3,5 % van de jaaromzet, het huidige gemiddelde voor staalondernemingen in de Gemeenschap. Ook moet als eis worden gesteld dat de onderneming of haar wettelijke opvolger met betrekking tot verliezen uit het verleden die door steun worden gedekt, vermindering noch vrijstelling van belastingen kan vragen of krijgen. Voorts moeten eventuele bijkomende leningen tegen normale marktcondities worden verstrekt en mag geen voorkeursbehandeling worden verleend met betrekking tot eventuele nieuwe schulden jegens de overheid.

VII

De tenuitvoerlegging van deze beschikking vereist een strikt toezicht door de Commissie gedurende de volledige herstructureringsperiode en tot einde 1998.

Om dit toezicht daadwerkelijk te kunnen uitoefenen, zal de Commissie in alle opzichten nauwe medewerking verlangen van Duitsland, waaraan duidelijke en strikte rapportageverplichtingen zullen worden opgelegd.

Met name op de volgende punten zal nauwlettend moeten worden toegezien :

— capaciteitsvermindering,

— verlening van steun in het kader van het voorliggende privatiseringsplan en de bron, modaliteiten en voorwaarden van eventuele bijkomende financiering, uitgaande boven die in het plan voorzien,

— verrichte investeringen,

— personeelsverminderingen,

— produktie en gevolgen voor de markt,

— financiële resultaten.

De Commissie zal zesmaandelijkse verslagen bij de Raad indienen om hem van de ontwikkelingen op de hoogte te houden.

Voorts moet worden gewaarborgd dat de steun niet voor oneerlijke mededingingspraktijken wodt gebruikt. Voorts kan de Commissie overeenkomstig artikel 47 van het Verdrag overgaan tot verificaties te plekke om na te gaan of de verstrekte informatie met de werkelijkheid overeenstemt en met name of de aan de goedkeuring van de steun verbonden voorwaarden worden nagekomen. Mocht in dit verband een Lid-Staat bij de Commissie klagen dat overheidssteun de onderneming in staat stelt onder de normale prijs te verkopen, dan zal de Commissie meer bepaald overeenkomstig artikel 60 van het Verdrag een onderzoek instellen.

Mocht de Commissie voorts op basis van de verstrekte informatie tot de vaststelling komen dat de in haar beschikking ex artikel 95 van het Verdrag gestelde voorwaarden niet zijn nagekomen, dan kan zij eisen dat de uitkering van steun wordt opgeschort of dat reeds uitgekeerde steun wordt teruggevorderd. Voegt een Lid-Staat zich niet naar die beschikking, dan moet artikel 88 van het Verdrag toepassing vinden.

De Commissie kan besluiten dat alle verslagen op kwartaalbasis moeten worden uitgebracht. Zij kan ook besluiten zich bij haar toezichthoudende taak door een in overeenstemming met Duitsland gekozen onafhankelijke consulent te laten bijstaan.

De Commissie zal er met gebruikmaking van al haar bevoegdheden op toezien dat de steunontvangende onderneming de voorwaarden van deze beschikking, waaronder die betreffende de noodzakelijke vorderingen in de richting van levensvatbaarheid, en haar andere uit de toepassing van het Verdrag voortvloeiende verplichtingen nakomt. Mocht uit de toezichtsverslagen blijken dat er sprake is van aanzienlijke afwijkingen van de financiële gegevens die als basis voor het beoordelen van de levensvatbaarheid hebben gediend, dan kan de Commissie eisen dat passende maatregelen worden genomen om de herstructureringsmaatregelen te versterken.

VIII

Een beschikking ex artikel 95 van het Verdrag, tot goedkeuring van overheidssteun is, gezien het bepaalde in artikel 4, onder c), van het Verdrag, een buitengewone maatregel. Gelet op het bovenstaande, kan de Commissie bij wijze van uitzondering haar goedkeuring aan de in deze zaak voorgenomen steun hechten, mits de door haar gestelde voorwaarden en eisen worden nagekomen. De betrokken steun, waarmee herstel van de levensvatbaarheid tegen 1997 wordt beoogd, moet echter als de laatste worden beschouwd. Mocht tegen die tijd de levensvatbaarheid niet zijn hersteld, dan mag Duitsland voor de onderneming niet opnieuw om een afwijking ex artikel 95 van het Verdrag verzoeken,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

1. De volgende maximale steunbedragen die Duitsland voornemens is, aan Sächsische Edelstahlwerke GmbH, te Freital, Saksen, toe te kennen, kunnen als verenigbaar met de goede werking van de gemeenschappelijke markt worden beschouwd, mits de in de artikelen 2 tot en met 5 gestelde voorwaarden en eisen worden nagekomen:

— een bedrag van 34 miljoen DM tot dekking van sociale lasten in verband met de afvloeiing van 1 056 werknemers;

— een bedrag van 189 miljoen DM tot dekking van tot de privatisering geaccumuleerde schulden;

— een bedrag van 42 miljoen DM voor reparatie en onderhoud van de installaties;

— een bedrag van 9 miljoen DM als garantie van de Treuhandanstalt op de waarde van bepaalde activa.

2. De steun is zodanig berekend dat de onderneming tegen einde 1996 levensvatbaar kan zijn. Indien de onderneming tegen die tijd niet levensvatbaar is, zal Duitsland voor de onderneming niet om een nieuwe afwijking krachtens artikel 95 van het EGKS-Verdrag verzoeken.

3. De steun mag niet voor oneerlijke mededingingspraktijken worden gebruikt.

4. Onverminderd de in dit artikel bedoelde steunmaatregelen in het kader van het privatiseringsplan, worden eventuele leningen aan de onderneming tegen normale marktcondities verstrekt, worden aan de begunstigde onderneming geen schuldmoratoria toegekend en geniet de onderneming met betrekking tot schulden jegens de overheid geen voorkeursbehandeling.

Artikel 2

1. De volgende definitieve opheffing van produktiecapaciteit wordt uitgevoerd:

— de bestaande walsstraat voor warmgewalste tussenprodukten met een capaciteit van 90 000 ton per jaar, de walsstraat voor middelzware profielen met een capaciteit van 170 000 ton per jaar en de walsstraat voor lichte profielen met een capaciteit van 80 000 ton per jaar worden gesloten en worden vervangen door een staafstaalwalsstraat met een capaciteit van 180 000 ton per jaar, die voor een deel wordt overgebracht van de fabriek van BGH te Siegen;

— de bestaande installaties voor de produktie van ruwstaal met een capaciteit van 300 000 ton per jaar worden gesloten en worden vervangen door een nieuwe elektrovlamboogoven met een capaciteit van 200 000 ton per jaar.

2. Alle opheffingen van capaciteit zijn uiterlijk einde 1996 uitgevoerd.

3. Om te waarborgen dat de in lid 1 genoemde opheffing van capaciteit definitief is, worden de betrokken installaties gesloopt of buiten Europa verkocht.

4. De begunstigde onderneming mag gedurende ten minste vijf jaar vanaf de datum van de laatste opheffing van capaciteit volgens het herstructureringsplan of, indien deze later valt, de datum van de laatste uitkering van steun voor de investeringen volgens het plan, haar overblijvende capaciteit van ruwstaal of warmgewalste eindprodukten niet verhogen, tenzij als gevolg van een verbetering van de produktiviteit.

Artikel 3

Aan de goedkeuring van de in artikel 1 bedoelde steun zijn verder de volgende voorwaarden verbonden :

1. De netto financiële lasten van de nieuwe onderneming bedragen ten minste 3,5 % van de jaaromzet op de datum van haar privatisering.

2. De onderneming of haar rechtsopvolger mag geen belastingvermindering of -vrijstelling vragen of krijgen met betrekking tot verliezen uit het verleden die door overheidssteun worden gedekt.

3. De begunstigde onderneming voert alle herstructureringsmaatregelen uit die zijn opgenomen in het herstructureringsplan zoals dit bij de Commissie is ingediend, en dit overeenkomstig het daarin vastgelegde tijdschema.

Artikel 4

1. Duitsland verleent zijn volle medewerking aan de volgende toezichtsregelingen :

a) Duitsland dient bij de Commissie tweemaal per jaar, uiterlijk op 15 maart en op 15 september, een verslag in dat overeenkomstig de bijlage volledige informatie betreffende de begunstigde onderneming en de herstructurering ervan bevat. Het eerste verslag moet uiterlijk op 15 maart 1994, het laatste uiterlijk op 15 september 1998 bij de Commissie inkomen, tenzij de Commissie anders beslist.

b) De verslagen bevatten alle informatie die de Commissie nodig heeft om het verloop van de herstructurering, de installatie en de benutting van capaciteit te volgen, alsook voldoende financiële gegevens om de Commissie in staat te stellen na te gaan of aan de door haar gestelde voorwaarden en eisen wordt voldaan. De verslagen bevatten ten minste alle in de bijlage vereiste informatie ; de Commissie behoudt zich het recht voor op basis van haar ervarigen bij het toezicht deze bijlage te wijzigen. Duitsland verplicht de begunstigde onderneming alle relevante gegevens bekend te maken die onder andere omstandigheden als vertrouwelijk kunnen worden beschouwd.

2. De Commissie stelt op basis van de verslagen halfjaarlijkse verslagen op die uiterlijk op 1 mei en op 1 november bij de Raad worden ingediend, zodat indien nodig een discussie in de Raad kan plaatsvinden. Wanneer de begunstigde onderneming investeringen met het oog op de installatie van nieuwe capaciteit of de uitbreiding van bestaande capaciteit overweegt, stelt de Commissie de Raad hiervan in kennis op basis van een verslag waarin de financiële regelingen worden uiteengezet en waarin wordt aangetoond dat er geen sprake is van overheidssteun.

Artikel 5

1. De Commissie kan te allen tijde besluiten dat de in artikel 4, lid 1, bedoelde verslagen op kwartaalbasis moeten worden ingediend, indien zij zulks voor de uitvoering van haar toezichtstaten nodig acht. De Commissie kan ook te allen tijde besluiten een in overeenstemming met Duitsland gekozen onafhankelijke consulent ermee te belasten de resultaten van het toezicht te evalueren, noodzakelijk onderzoek te verrichten en aan de Raad verslag uit te brengen.

2. De Commissie kan zo nodig overeenkomstig artikel 47 van het EGKS-Verdrag verificaties bij de steunontvangende onderneming verrichten, om na te gaan of de informatie in de in artikel 4, lid 1, bedoelde verslagen juist is en met name of aan de in deze beschikking gestelde voorwaarden wordt voldaan. In dit verband zal de Commissie, indien een Lid-Staat bij haar klaagt dat overheidssteun de steunontvangende onderneming in staat stelt onder de normale prijs te verkopen, meer bepaald overeenkomstig artikel 60 van het EGKS-Verdrag een onderzoek instellen.

3. De Commissie ziet er bij het beoordelen van de in artikel 4, lid 1, genoemde verslagen op toe dat inzonderheid aan de in artikel 1, lid 4, gestelde eisen wordt voldaan.

Artikel 6

1. Overminderd de mogelijkheid tot oplegging van sancties krachtens het EGKS-Verdrag, kan de Commissie eisen dat de uitkering van steun wordt opgeschort of reeds uitgekeerde steun wordt teruggevorderd, indien zij op basis van de ontvangen informatie op enig ogenblik tot de vaststelling zou komen dat niet aan de in deze beschikking gestelde voorwaarden is voldaan. Indien Duitsland

zijn verplichtingen uit hoofde van een dergelijke beschikking niet nakomt, zal artikel 88 van het EGKS-Verdrag toepassing vinden.

2. Indien de Commissie, op basis van de in artikel 4, lid 1, genoemde verslagen vaststelt dat zich aanzienlijke afwijkingen hebben voorgedaan ten opzichte van de financiële gegevens die als grondslag voor de beoordeling van de levensvatbaarheid hebben gediend, kan zij eisen dat Duitsland passende maatregelen neemt om de herstructureringsmaatregelen van de steunontvangende onderneming te versterken.

Artikel 7

Deze beschikking is gericht tot de Bondsrepubliek Duitsland.

Gedaan te Brussel, 12 april 1994.

Voor de Commissie

Karel VAN MIERT

Lid van de Commissie

BIJLAGE

Aan de Commissie te verschaffen informatie

a) **Capaciteitsverminderingen**

— datum (of verwachte datum) van stopzetting van produktie,

— datum (of verwachte datum) van de ontmanteling (1) van de betrokken installatie,

— indien de installatie wordt verkocht, datum (of verwachte datum) van verkoop, identiteit en land van koper,

— verkoopprijs.

b) **Investeringen**

— details van uitgevoerde investeringen,

— datum van voltooiing,

— de kosten van de investering, de financieringsbronnen en het bedrag van eventuele, hiermee verband houdende steun,

— datum van de betaling van de steun.

c) **Personeelsverminderingen**

— aantal verloren arbeidsplaatsen en tijdschema,

— totale kosten,

— overzicht van de wijze waarop de kosten worden gefinancierd.

d) **Gevolgen voor de produktie en de markt**

— maandelijkse produktie van ruwstaal en afgewerkte produkten per categorie,

— verkochte produkten, met inbegrip van volumes, prijzen en markten.

e) **Financiële resultaten**

— evolutie van geselecteerde financiële ratio's om te verzekeren dat vordering wordt gemaakt in de richting van levensvatbaarheid (de financiële resultaten en ratio's moeten worden verschaft op een manier die toelaat vergelijkingen te maken met het financiële herstructureringsplan van de onderneming),

— niveau van financiële lasten,

— details en tijdschema van ontvangen steun en gedekte kosten,

— voorwaarden van eventuele nieuwe leningen (ongeacht de bron).

f) **Privatisering**

— verkoopprijs en behandeling van bestaande passiva,

— aanwending van de opbrengst van de verkoop,

— datum van de verkoop,

— financiële positie van de onderneming op het tijdstip van de verkoop.

g) **Oprichting van nieuwe ondernemingen of nieuwe installaties die capaciteitsuitbreidingen inhouden**

— identiteit van alle deelnemers uit de particuliere en openbare sector,

— bronnen van hun financiering van de oprichting van de nieuwe onderneming of nieuwe installaties,

— voorwaarden inzake de deelneming van de particuliere en openbare aandeelhouders,

— beheerstructuur van de nieuwe onderneming.

---

(1) Zoals omschreven in Beschikking nr. 3010/91/EGKS van de Commissie (PB nr. L 286 van 16. 10. 1991, blz. 20).